

hele det Spørgsmaal, indtil man havde fuld Klarhed over, hvordan Vurderingen af 1920 kom til at se ud. Under Krigen er der i det hele sket en væsentlig Forskydning bort fra Skat paa faste Ejendomme over til Skat paa Indkomst og Formue, ogsaa i Kommunerne og da navnlig i Købstadkommunerne. Medens København i Femaaret 1910—11 til 1914—15 havde 41,8 pCt. paa faste Ejendomme, saa har den i 1919—20 9,9 pCt., Frederiksberg er gaaet ned fra 41,5 til 12 pCt., Købstæderne fra 13 til 5 pCt., medens Landdistrikterne kun er gaaet ned fra 60 pCt. til 56,3 pCt. Her er Faldet altsaa ikke meget stort.

Hvad kan nu Aarsagen være til, at man i Landdistrikterne har holdt sig saa højt oppe paa Grundskatterne? Ja, der er selvfølgelig forskellige Aarsager, men der er een bestemt Aarsag, der vejer meget til, og det er den, at Amtskommunerne overhovedet ikke har andre Skattekloder end de faste Ejendomme, og det er jo meget betydelige Udgifter, der hviler paa Amtskommunerne, til Vejvæsenet, til Medicinalvæsenet — Medicinalvæsenet kræver i Øjeblikket overordentlig store Udgifter, som alene lignes paa faste Ejendomme, idet Sygehusvæsenet i det hele bæres af Amtskommunerne —, endvidere til Politiet og til Skolevæsenet. Man har kun en eneste lille Udvej til at skaffe sig Indtægter paa anden Vis, og det er Landkommunallovens § 50, hvorefter man kan ligne en Trediedel af Amtsfondens Udgifter efter denne Paragraf direkte paa de Kommuner, der hører til Amtsraadskredsen, dog saaledes, at en Halvdel af Beløbet lignes efter Hartkorn, en Fjerdedel efter Folketal og en Fjerdedel efter Skøn. Jeg gaar ud fra som givet, at vi i den nærmeste Tid vil faa forelagt et Forslag om Grundskyld til Kommunerne, og der vil da være Lejlighed til at komme nærmere ind paa disse Forhold. Her skal jeg kun fremhæve, at for Amternes Vedkommende har der været Røster om, at de ogsaa vilde have Lejlighed til at udskrive Skat paa Formue og Indkomst, hvad jeg for mit Vedkommende maa anse for urimeligt og umuligt. Man kunde jo overveje nøjere, om de skulde have deres Skatter som hidtil eller muligvis gennem en Paaligning gennem Kommunerne. Men i alle Tilfælde forekommer det mig, at man bliver nødt til at foretage en vis Begrænsning, der kan efter mit Skøn ikke være Tale om, at man saadan uden videre kan blive ved at lade foretage Skatteudskrivning paa faste Ejen-

domme. Det foreliggende Lovforslag hviler jo netop paa det Princip, at der skal være lige Skat paa lige Jord, men det hviler tillige paa det Princip, at der skal svares en moderat Bygningsafgift til Staten, og det forekommer mig, at det er nødvendigt for Tiden; det er baade reelt og historisk begrundet. Skat paa Jord er i Virkeligheden en Særskat, og jeg kunde have Lyst til med den højtærede Formands Tilladelse at opløse en Udtalelse, som forhenværende Departementschef Riis-Hansen fremsatte i et Foredrag i Aaret 1916. Han udtaler dér: „Besidderne deraf“ — altsaa af Jorden — „betaler ligesom alle andre Indkomst- og Formueskat, Forbrugsskatter o. s. v., men desforuden særlig Skat, fordi de er Ejendomsbesiddere . . . de kan kun rimeliggøres ud fra den Betragtning, at Besidderen heraf gennem den samfundsmæssige Udvikling modtager noget, som andre ikke faar, og som de derfor maa yde Vederlag for i Form af Særbeskatning. Og denne Særfordel kan da ikke være andet end den Stigning i Jordens Værdi, som normalt indtræder med Befolkningens Vækst og Samfundets almindelige Udvikling“. Denne Betragtning er formentlig rigtig, men den giver jo aldeles ingen Ret eller Adkomst til at beskatte Jorden med en Skat, der optager hele dens Værdi, thi en saadan Skattepolitik søger sin Begrundelse udenfor sig selv og har ingen virkelig skattemæssig Begrundelse. Og dér kan jeg sige — og jeg kan udtale det paa Venstres Vegne —, at vi maa behandle Grundskatten som en Skattekilde ligesom enhver anden Skattekilde, og at vi paa ethvert Trin vil modsætte os en Bevægelse henimod, at man ad skattemæssig Vej skulde inddrage Jordejernes Formue; det vilde der ikke være nogen rimelig Begrundelse for, og derfor vil vi modsætte os det. Vi er med til Kravet om, at der skal lægges lige Skat paa lige Jord, og vi vil være med til her at realisere det paa en i skattemæssig Henseende rimelig Maade. Men vi vil ikke være med til at gøre det paa en saadan Maade, at man lader Skatten falde paa Jorden praktisk talt med hele dens Værdi. Jeg tror, at den højtærede Finansminister havde Ret, da han forleden udtalte, at de, der ser Løsningen af Verdensproblemet, det sociale Problem, eller hvad man nu vil kalde det, i en enkelt Skattereform og mener, at naar man faar den, saa er i Virkeligheden alle Vanskeligheder i det væsentlige ryddet til Side, tager afgjort fejl.